

بهبود متغیرهای اقتصاد کلان در دوره ریاست جمهوری شهید رئیسی

تحول اقتصادی ثمره گفتمان عدالت محوری

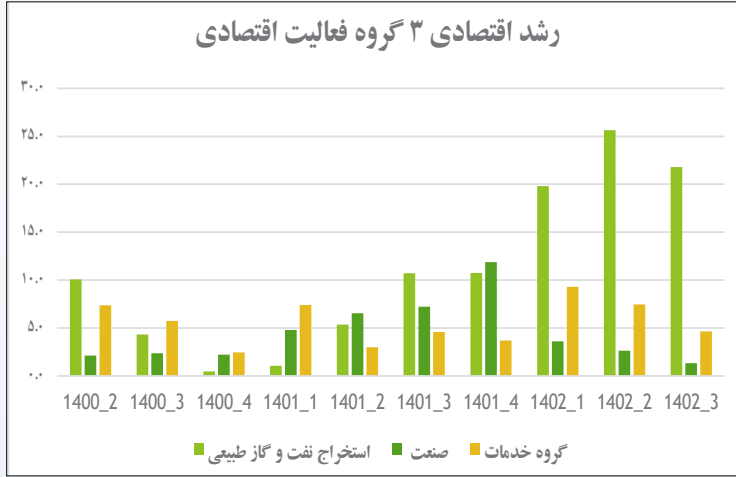
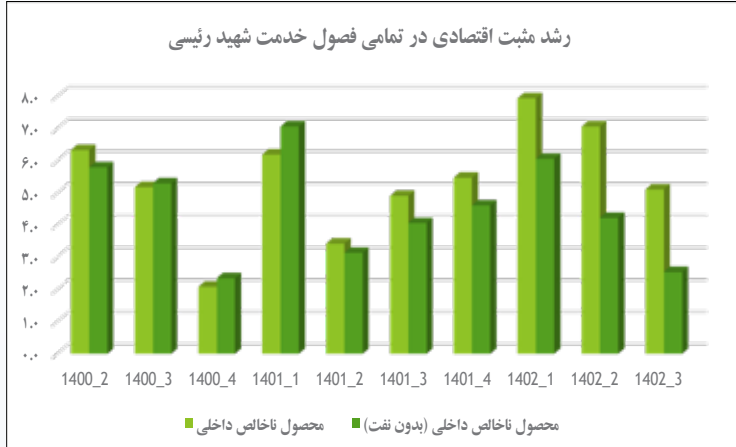
رشد مثبت اقتصادی در تمامی فصول عمر دولت سیزدهم، کاهش نرخ تورم تولیدکننده و مصرف کننده، کنترل نرخ رشد کل های پولی، رکوردشکنی در کمترین میزان نرخ بیکاری و افت نرخ شاخص های نابرابری تنها مصادیقی نمایان از مجاهدت ۱۰۰۰ روزه آیت الله رئیسی در کسوت ریاست جمهوری ایران است

ایشان باشیم. لازم به ذکر است در این گزارش صرفاً به بررسی برخی شاخص های اقتصاد کلان پرداخته شده است و مجموعه اقدامات شهید رئیسی در بخش های مختلف در طی سه سال گذشته، وسیع تر از آن است که در قالب یک گزارش بتوان بدان پرداخت.

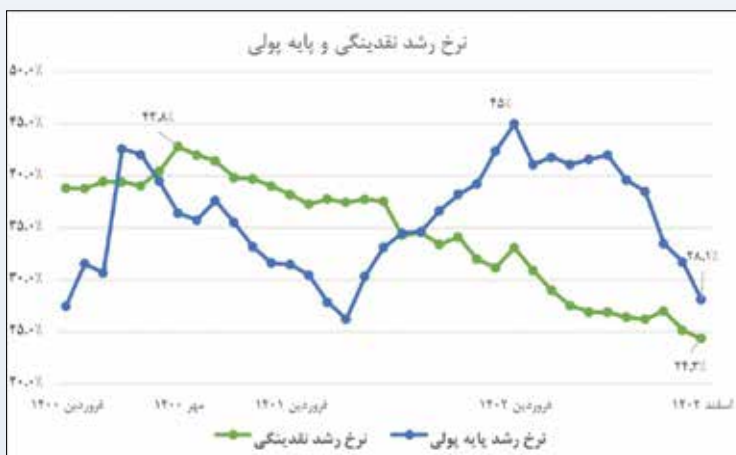
نزدیک به ۱۰۰۰ روز آیت الله رئیسی در قامت رئیس جمهور ایران اسلامی به کشور خدمت کرد و در این روزها که ملت ایران در سوگو شهید جمهور و همراهان ایشان هستند، شاید فرصت مناسبی است تا مختصراً مبتنی بر برخی شاخص های آماری تحولاتی که ایشان در دولت سیزدهم رقم زدند را مرور کنیم تا شاید اندکی بتوانیم فزندان

عبور از رکود دهه ۹۰ و رشد مثبت اقتصادی در تمامی فصول عمر دولت

یکی از اهداف دولت سیزدهم و تأکیدات شهید رئیسی هموار کردن مسیر رشد اقتصادی بود؛ شاخص رشد اقتصادی در طی دهه ۹۰ به صورت متوسط صفر بوده و به عبارتی از دهه ۹۰ به عنوان دهه از دست رفته اقتصاد ایران یاد می شود. براساس اعلام مرکز آمار، رشد اقتصادی کشور در سال ۱۴۰۱، ۴۸ درصد بوده است. همچنین رشد اقتصادی بدون نفت از ۴ درصد سال ۱۴۰۰ به ۴۵ درصد در سال ۱۴۰۱ افزایش یافت. همچنین براساس رشد بخش های مختلف اقتصاد کشور در زمستان ۱۴۰۱، رشد بخش صنعت دورقمی شده و به ۱۱٫۹ درصد رسیده که این رقم از سال ۱۳۹۶ به ۹ ماهه سال ۱۴۰۲، ۶٫۷ درصد بوده است که برآورد می شود در زمستان نیز ادامه روند مثبت رشد اقتصادی در تمام فصول ۲ سال گذشته، تداوم یابد. دهه ۹۰ به عنوان دهه از دست رفته اقتصاد ایران یا متوسط رشد اقتصادی صفر درصد منجر شد تولید کشور آسیب های جدی را تحمل کند و با روی کار آمدن دولت سیزدهم و تغییر ریل سیاست گذاری اقتصادی در کشور، مسیر رشد اقتصادی نیز هموار شد و تولید رونق گرفت. تغییر ریل اقتصاد ایران به واسطه ریاست جمهوری شهید رئیسی منجر شد تا در تمامی فصول ۲ سال گذشته، رشد اقتصادی همواره مثبت باشد.

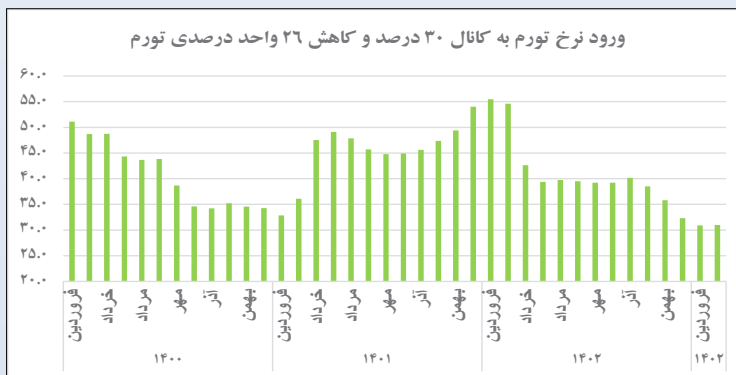

مهار رشد کل های پولی

می توان نشانه های از افت چشمگیر سطح انتظارات تورمی در جامعه تلقی کرد که سبب کاهش نرخ تورم را از اقدامات مؤثر دولت سیزدهم و بانک مرکزی بر متغیرهای پولی و شاخص های اقتصاد کلان دریافت کرده اند. همکاری بانک مرکزی با سایر دستگاه های دولتی در تنظیم رابطه مالی میان دولت و بانک مرکزی و تأمین ارز مورد نیاز واردات مواد اولیه، واسطه های نهایی توسط بانک مرکزی برای ساماندهی نظام تولید و تهیه اقلام و نیازهای ضروری کشور کمک شایانی به کاهش تنش های موجود در ساختار تخصیص ارز کرد. این اقدام رونق صادرات را نیز بهبود داد.

کاهش مستمر نرخ تورم تولیدکننده و مصرف کننده

آیت الله رئیسی توجه ویژه ای به انضباط پولی و مالی دولت داشت و با اهتمام ویژه ایشان نسبت به مهار تورم، در طی ۳ سال اخیر اقدامات ویژه ای در کنترل رشد نقدینگی به منظور تحقق این هدف انجام شد. میزان نرخ رشد نقدینگی در اسفند ماه ۱۴۰۲ با تداوم روند نزولی خود به ۲۴٫۳ درصد رسید؛ دولت سیزدهم با ثبات در بازار پول تلاش کرد تا بستر حمایت از تولید فراهم شود و کاهش نرخ رشد نقدینگی از ۳۳٫۸ درصد در فروردین ۱۴۰۲ به ۲۴٫۳ درصد در پایان اسفند ماه ۱۴۰۲ برسد و همکاری همزمان روند نرخ رشد پایه پولی از ۴۵ درصد در ابتدای سال گذشته به ۲۸٫۱ درصد در اسفند ماه، ثبات کل های پولی در سال ۱۴۰۲ را به ارمغان آورد. در کنار کنترل رشد نقدینگی، طرح ریزی برای تقویت سیاست هدایت اعتبار و افزایش بهره وری نقدینگی موجود از جمله اقدامات مؤثری است که به عنوان ماکمل سیاست کنترل رشد نقدینگی، عملیات مهار تورم را تسهیل می کند. برنامه ریزی در دولت سیزدهم برای حداقل شدن میزان انحراف منابع از مصارف مولد، محرک موتور تولید شد و رونق بازارهای سفته بازار را از بین برد. کاهش رشد پول به ۱۷٫۵ درصد در فروردین سال جاری و فاصله گرفتن از رقم ۷۵ درصد در فروردین ماه ۱۴۰۲ را

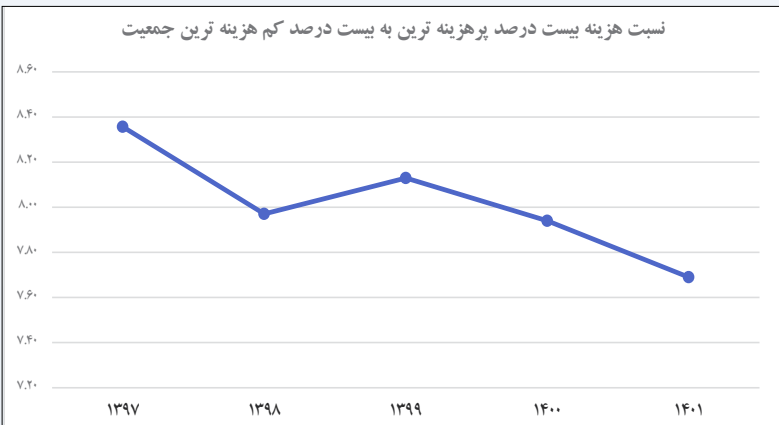
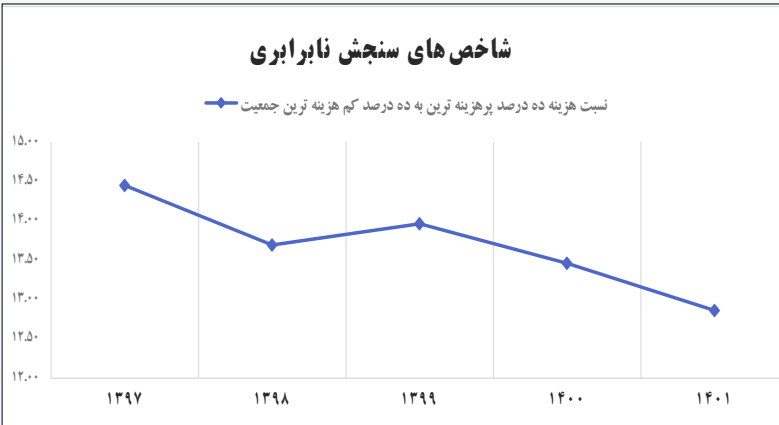
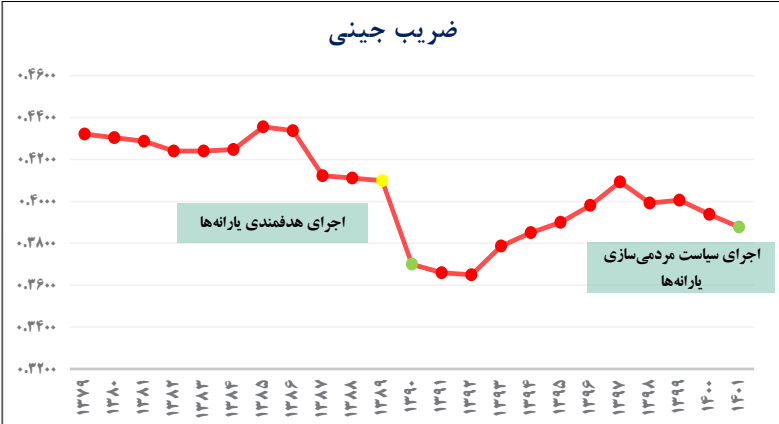
تورم به عنوان شاخصی که با زندگی روزمره مردم و قدرت خرید درآمد آنان در ارتباط است به عنوان یکی از شاخص ترین متغیرهای اقتصاد کلان به شمار می رود. به طور خاص کنترل نرخ تورم یکی از اهداف اصلی دولت سیزدهم بود و دولت با اتخاذ سیاست های مالی غیرتورمی و همکاری بانک مرکزی در اتخاذ سیاست های پولی فعال تلاش کرد تورم را هدف گذاری کند.

با برنامه های ضد تورمی دولت سیزدهم نرخ تورم از ۵۵ درصد در فروردین ماه ۱۴۰۲ به ۳۰٫۹ درصد در فروردین ۱۴۰۳ کاهش یافت. همچنین مجموعه اقدامات اقتصادی دولت سیزدهم در مسیر مهار تورم به همراه ثبات ارزی منجر به افت قابل توجه نرخ تورم تولیدکننده در سال ۱۴۰۲ شد.

ثبات ارزی ایجاد شده به همراه مهار رشد نقدینگی منجر به کاهش نرخ تورم تولیدکننده از ۴۲٫۴ درصد در اسفند ماه ۱۴۰۱ به ۲۳٫۸ درصد در فروردین ماه ۱۴۰۳ شد.

کاهش نابرابری اولویت سید محرومان

یکی از گفتمان های اصلی شهید رئیسی عدالت محوری و توجه به محرومان بود و همواره تلاش کرد تا نابرابری و فاصله طبقاتی در کشور کاهش یابد. یکی از شاخص هایی که می توان به واسطه آن سطح نابرابری جامعه را سنجید، ضریب جینی است. ضریب جینی به عنوان شاخصی برای سنجش نابرابری باروی کار آمدن دولت سیزدهم و اتخاذ سیاست های حمایتی از اقشار کم درآمد و اجرای سیاست مردمی سازی یارانه ها، روندی نزولی را طی کرده است. به عبارت دیگر، وضعیت نابرابری و فقر در مجموع بهبود یافته است و توزیع درآمد نسبتاً بهبود یافته است. در سال های گذشته ارزیابی درآمد سرانه به قیمت سال پایه ۹۵ نشان می دهد درآمد سرانه ایرانیان در سال ۱۴۰۰ به ۱۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان رسیده و در سال ۱۴۰۱ رقم ۱۳٫۷ میلیون تومان را ثبت کرده است. همچنین براساس نحوه توزیع مخارج بین خانوارهای پر هزینه نسبت به خانوارهای کم هزینه که همان دهک های بالا نسبت به دهک های پایین است، نیز می توان دریافت که میزان نابرابری نسبتاً کاهش یافته است. این بخش نشان می دهد شکاف بین این دو گروه در سال ۱۴۰۱ کمتر شده است و نسبت هزینه ۲۰ و ۴۰ درصد پر هزینه ترین درآمد سرانه در سال ۱۴۰۰ به ۲۰ و ۴۰ درصد کم هزینه ترین درآمد سرانه در سال ۱۴۰۱ معادل ۸۰٫۹ درصد است. فعالیت دولت سیزدهم، نرخ بیکاری به ۸٫۹ درصد رسید. رکوردشکنی کاهش شدن نرخ بیکاری در دولت از همین نقطه آغاز شد و در تابستان ۱۴۰۲ به ۷٫۹ درصد رسید.

امیدواری بخش خصوصی به رونق اقتصادی در دولت سیزدهم

شاخص یا شاخص مدیران خرید (PMI) سنجهای است که مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران از طریق دریافت پاسخ بنگاه های نمونه در صنایع مختلف به سوالات مشخص استخراج می کند. این شاخص رونق، رکود یا ثبات کسب و کارهای مورد بررسی و چشم انداز انتظاری آنها در آینده را نشان می دهد. در جریان استخراج شاخص شاخص، اگر عدد شاخص بیش از ۵۰ واحد باشد، نشان می دهد اقتصاد در حال توسعه است و هر رقمی زیر ۵۰ واحد، از قرار داشتن اقتصاد در آستانه انقباض و رکود حکایت دارد. در اسفند ۱۴۰۲، بررسی شاخص مدیران خرید نشان از ورود تولید به مدار رونق و سرعت گرفتن بهبود آن در مقایسه با بهمن دارد. شواهد حاکی از آن است که شاخص کل اقتصاد در اسفند ۱۴۰۲ به بالاترین سطح در ۱۰ ماه اخیر دست یافته است. همچنین بررسی داده های این شاخص نشان می دهد در دولت سیزدهم، فصل جدیدی از رونق اقتصادی در فضای کسب و کارها آغاز شده است به طوری که میانگین شاخص در دولت سیزدهم تاکنون برابر ۵۱ است در حالی که در دولت دوازدهم متوسط این شاخص ۴۶٫۸ به ثبت رسیده است.

رکوردشکنی در کمترین میزان نرخ بیکاری

توجه ویژه شهید رئیسی به موضوع اشتغال و کاهش بیکاری در کشور، در رکوردشکنی های مکرر دولت سیزدهم در کمترین میزان نرخ بیکاری ۲۰ سال اخیر کاملاً نمایان است. تابستان ۱۴۰۰ زمانی که دولت سیزدهم کار خود را آغاز کرد نرخ

